

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. IX. De modis, quibus sinitur compromissum & arbitrorum officium ac potestas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

rum restitueretur, sed quod ex officio iudicis faciendum sit, si manifestam iniquitatem, aut enormissimam læsionem laudum illud contineat, vel arbitratoris arbitramentum sit, quo in casu peti etiam potest reductio usque ad triginta annos coram iudice ordinario, coram quo aliis agendum fuisset, si nullum compromissum factum fuisset, nisi factum iuramento renuntiatum fuisset reductioi arbitratori.

§. VIII.

De loco, & tempore ferendi arbitrii seu sententiæ arbitratorum.

SI locus certus sit designatus, in quo arbitri suum laudum pronuntiare debeant, observandus hic est, ita ut partes ad alium citari non possint, neque pœnam incurrant, si fortassis aliqua opposita essent, non compareas in alio loco; si verò nullus locus determinatus est pro ferenda sententiâ, debet ibi hæc pronuntiare, ubi compromissum factum est, si tamen locus talis honestus sit, & nullâ exemptione contra iudicem aut arbitrum talem gaudeat. Si autem queratur, quo tempore ferri possit arbitrium, facile respondetur illicitè fieri, & nulla esse arbitria diebus feriatis ad honorem Dei instituta; legalibus verò feriis, si ferantur, partibus petentibus, valida quidem esse, cogi tamen iudicem vel arbitrum non posse ad laudum aliquod talibus temporibus ferendum, sicuti alibi docetur de sententiâ iudicum, quibus arbitri tales multùm æquiparantur. Attendenda tamen in his omnibus est recepta praxis & consuetudo.

§. IX.

De modis, quibus finitur compromissum & arbitratorum officium ac potestas.

Finitur compromissum & arbitratorum potestas primò, si causa per illos definita sit, propter quam factum est compromissum. Neque enim, postquam sententiam sive laudum de omnibus in controversiam adductis, & propter quæ compromissum factum fuit, pronuntiauerunt, mutare amplius aliquid possunt, aut interpretari, vel corrigere, &c. cum functi sint omni suo officio, propter quod compromissum fuit (nisi in compromisso aliter expressum sit) ita ut etiam executio non ab arbitris, sed ab ordinario iudice faciendum sit. Secundò finitur arbitratorum potestas, si conditio compromisso adjecta deficit, vel si terminus, aut tempus compromisso præfixum fluxerit (quamvis partes tempus hoc prorogare possint, sicuti primò constitutum potuerunt) vel si triennium descriptum sit à litè contestata. Tertiò finitur hæc potestas, si arbiter, aut unus eorum, si plures in arbitros electi fuerunt, mortuus fuerit, vel longè discesserit, aut necessario impedimento impeditus sit, nisi cum clausula compromissum factum fuisset, ut si unus non posset arbitrium suum ferre possint. Quartò finitur hæc potestas, si compromittentes, aut saltem unus eorum moriatur, prout legitur ex *c. Ex parte 10. h. t.* Etiam si causa jam fuisset conclusa, neque ad hæc redes compromittentiam transit com-

promissi obligatio, qui à compromittentibus ex singulari plerumque personali affectu, notitiâ, & amicitia in certos quosdam arbitros compromittunt, quæ specialia non habent hæredes; quòd si tamen sententia sive laudum ante mortem compromittentis jam latum sit, potest contra hæredem compromittentis, qui ante executionem talis laudi mortuus fuit, fieri post mortem illius executio, cum per mortem illius compromissum quidem expiraverit, non autem sententia sive laudum; In illis tamen casibus, quibus per clausulam specialem cautum est, ut compromissum etiam ad hæredes compromittentium transeat, transibit hoc vi clausulæ talis; sicut etiam ad successorem in beneficio v. g. transit compromissum super rebus & juribus Ecclesiæ, de quibus solus Prælati v. g. dispo-

nere non potest, si compromissum tale factum sit cum consensu Capituli, Superioris, & aliis requisitis solemnitatibus, quia tunc censetur compromissum factum, non nomine personæ compromittentis, sed nomine Ecclesiæ.

Sunt adhuc alii modi, quibus compromissum finiri censetur, qui tamen, quia magis ex jure Civili, quàm Canonico desumuntur, ex illo potius, quàm ex hoc peti debent. Quæ tamen de arbitris hoc §. dicta sunt, etiam de arbitratoribus intelligi debent, quorum eadem quoque ad finiendam arbitratoris potestatem videtur esse ratio, quæ arbitratorum est, saltem, si non sint meri amicabiles tantum compositores, sed potestatem habeant, jus aliquod dicendi partibus, quo stare debeant.

